

Ārlietu ministrija Atvērto durvju dienā viesojas skolās Jēkabpilī

Kaut arī mēdz apgalvot, ka jauniešus neinteresē politika un ziņas, skolēnu uzdotie jautājumi liecināja, ka ir gan interese, gan zināšanas, gan kritiskā domāšana.

Jānis Mažeiks (no kreisās) un Uldis Mikuts uzsvēra, ka Latvijas ārlietu dienesta galvenie darbības virzieni ir Latvijas drošības un neatkarības sargāšana.

D. GAGUNOVA foto

INESE ZONE

27. martā Jēkabpils 2. vidusskolā un Jēkabpils Valsts ģimnāzijā ar jauniešiem tikās Ārlietu ministrijas (ĀM) plānošanas grupas vadītājs Jānis MAŽEIKS, Divpusējo attiecību departamenta direktors Uldis MIKUTS un Konsulārās palīdzības nodaļas padomniece Dace VEIDMANE-PUNDURE. Atvērto durvju diena bija iespēja jauniešiem iepazīt Latvijas ārlietu dienesta darbu, ārpolitikas prioritātes, drošības politikas aktualitātes, uzzināt par drošu ceļošanu, kā arī saņemt atbildes uz saviem jautājumiem.

J. Mažeiks uzsvēra, ka Latvijas ārlietu dienesta darbojas divos galvenajos virzienos, sargājot Latvijas drošību un neatkarību, un dara to ne tikai pēdējos 35 gados, kopš Latvija atguvusi neatkarību, bet arī pirms tam. Ārlietu dienests arī padomju okupācijas laikā turpinājis darboties kā Latvijas valsts institūcija, jo Latvijas diplomāti ārzemēs atgādināja par to, ka Latvijas neatkarība ir jāatjauno. J. Mažeiks minēja, ka mūsu diplomātu nopelns ir arī tas, ka Latvija ir kļuvusi par NATO un ES dalībvalsti. Un tā ir būtiska atšķirība drošības situācijā (piemēram, no Ukrainas, kas nav šo bloku dalībvalsts) un arī ekonomikas attīstībā. Kā galvenās ĀM prioritātes J. Mažeiks nosauca drošību, ekonomiku un cilvēkus.

Drošības jomā ĀM ir strādājis pie tā, lai atjaunotu NATO klātbūtni Kanādas spēku vadībā. Tāpat ĀM nopelns ir izveidotā NATO misija, kas patrolē Baltijas jūrā un šīs darbības rezultātā vairs nenotiek sakaru kabeļu pārrāvumi, kādi bija vērojami iepriekš.

Ekonomikā ĀM aktualitāte ir eksporta veicināšana un investīciju piesaiste, tāpēc ĀM konsultē uzņēmējus par piekļuvi tirgiem, pārstāv viņu intereses ārzemēs, sniedz viņiem iespēju kopā ar augstākajām valsts amatpersonām piedalīties vizītēs un sastapt savus iespējamus citzemju

partnerus.

Savukārt darbs cilvēku – sabiedrības – labā ir konsulārais darbs, palīdzot Latvijas iedzīvotājiem, kas ārzemēs nonākuši ārkārtas situācijā, un nodrošinot viņu atgriešanos mājās. Tāpat arī darbs ar diasporu citās valstīs, lai saglabātu latviskumu un lai šiem cilvēkiem būtu vēlme un iespēja atgriezties Latvijā.

U. Mikuts informēja par daudzpusējo un divpusējo diplomātiju, kā vienu no daudzpusējas diplomātijas izpausmēm minot darbu ANO, kur Latvija pirmo reizi ir ANO Drošības padomes sastāvā, kā arī NATO, ES un citās starptautiskās organizācijās. Savukārt divpusējās attiecības ir tās, ko Latvija ar citām valstīm veido individuāli, kas, protams, arī saistās ar Latvijas prioritātēm – drošību un ekonomisko attīstību. U. Mikuts arī stāstīja par darbu diplomātiskajā dienestā, mudinot jauniešus izvēlēties šo profesiju. Kā iespējas viņš minēja to, ka tas ir darbs bez rutīnas, jo var mainīt gan tematiku, gan ģeogrāfiju, dodoties uz vēstniecībām ārzemēs. Kā arī to, ka tā ir iespēja aizstāvēt valsts intereses, kas dod gandarījumu. U. Mikuts sacīja, ka topošajam diplomātam aktuālas ir valodu zināšanas, interese par starptautiskajām attiecībām un politikas zinātni un kritiskās domāšanas attīstīšana, analizējot informācijas avotus.

D. Veidmane-Pundure sanākušos informēja par drošas ceļošanas pamatnosacījumiem, akcentējot to, kas vairāk skar tieši jauniešus. Viņa minēja, ka liela daļa ĀM darba ir saistīta ar Latvijas iedzīvotājiem, kuri devušies ceļojumos uz citām valstīm, jo cilvēki var nonākt neparedzētās situācijās, kad nepieciešama ĀM palīdzība. Piemēram, pirms pāris nedēļām bija jāsniedz palīdzība Latvijas pilsoņiem, kuri atradās Tuvo Austrumu valstīs. Viņa arī norādīja, ka ikvienam ceļotājam ir svarīgi pašam sagatavoties pirms brauciena, pirmkārt, iepazīstoties ar informāciju ĀM mājaslapā. D. Veidmane-Pundure minēja, ka pēdējos gados ievērojami pieaudzis to cilvēku skaits, kuri pirms došanās ceļā reģistrē savu braucieni Konsulārajā reģistrā, kas ļauj sekmīgāk saņemt atbalstu krīzes situācijās, jo ĀM varēs operatīvi sazināties ar ceļotāju vai viņa norādīto kontaktpersonu, lai sniegtu nepieciešamo konsulāro palīdzību. Tāpat šobrīd ir izstrādāta lietotne «Ceļo droši», ko var leju pielādēt pirms ceļojuma, kas palīdzēs veiksmīgi sagatavoties braucieniem, brīdinās par iespējamiem riskiem, kā arī norādīs, kur meklēt palīdzību ārkārtas situācijās. Kā nepieciešamu viņa minēja arī EVAK karti, ko bez maksas var saņemt, iesniedzot pieteikumu klātienē Nacionālā veselības dienesta klientu apkalpošanas centros, vai elektroniski pieteikt portālā www.latvija.gov.lv. Karte garantēs bezmaksas pirmo nepieciešamo palīdzību ES valstīs. D. Veidmane-Pundure arī brīdināja neceļot uz Baltkrieviju vai Krieviju, jo ir riski, ka personu var pakļaut provokācijām vai apcietināt.

– Esiet apdomīgi un pirms ceļojuma iepazīstieties ar informāciju par drošības situāciju konkrētajā valstī, kā arī par vietējām tradīcijām. Cieniet citas valsts kultūru un tradīcijas, un tad ceļojums būs izdevies, – sacīja Dace Veidmane-Pundure.

Jaunieši aktīvi uzdeva jautājumus, un bija noprotams, ka arī viņus, tāpat kā visu sabiedrību, uztrauc ģeopolitiskā situācija un drošība. Tika vaicāts, kas ekonomiskā līmenī vai starptautiski liecina par to, ka gaidāma karadarbība, kā arī vai Krievijas tuvums ģeopolitiskā situācija ietekmē investoru interesi par Latviju? Jaunieši gribēja zināt, kā notiek cīņa ar Krievijas dezinformāciju un kāda ir ĀM loma karadarbības laikā? Vai droni, kas ielido Latvijas teritorijā, var karadarbībā iesaistīt Baltijas valstis? Vaicāja arī, vai šobrīd arvien aktuāla ir Zigrīda Annas Meierovica ideja par Baltijas valstu savienību? Tāpat arī, vai mākslīgais intelekts mainīs un ietekmēs valstu attiecības, un kā jaunieši var pārliecināties, ka viņu idejas ne tikai uzklausa, bet arī ņem vērā?

Ārlietu dienesta pārstāvji atbildēja, ka ekonomika neliecina par karadarbību, bet par to varot liecināt militāras aktivitātes. Piemēram, pirms kara Ukrainā pie tās robežas tika savilkta agresorvalsts armijas vienības. ĀM speciālisti arī minēja, ka ģeopolitiskā situācija neietekmē investoru interesi, jo esam ES un NATO. Bet, piemēram, cita situācija ir Moldovā, kur abi speciālisti strādājuši kā diplomāti, un tur gan varot redzēt, ka investoriem ir bail nākt, jo valsts nav ne ES, ne NATO.

Par droniem tika skaidrots, ka nav pamata bāzēm, ka šī situācija varētu

ko eskalēt. Bet pašlaik notiek Krievijas dezinformācijas kampaņa, ka Baltijas valstis piedāvā savu teritoriju Ukrainas uzbrukumiem, kas ir viltus ziņas.

Par ĀM darbību kara gadījumā tika minēts piemērs ar Ukrainu, kad ĀM kopā ar partnervalstīm vērs sankcijas pret agresoru. Tāpat arī Latvija tagad ANO Drošības padomē, varot pievērst uzmanību tam, kas notiek Ukrainā. Diplomātu darbs ir arī protesta notas, kas pašas neko neatrisina, bet tā esot kā failu uzkrāšana, lai tad, kad pēc kara agresors tiks tiesāts, viņš saņemtu taisnīgu sodu. Un, protams, tā ir arī cīņa ar dezinformāciju. Arī ĀM Atvērto durvju diena skolās esot viens no pasākumiem, lai veicinātu kritisko domāšanu sabiedrībā.

Atbildot uz jautājumu par Baltijas valstu savienību, pārstāvji skaidroja, ka tā šobrīd savā ziņā jau eksistē. Ir Baltijas asambleja, kur darbojas visas trīs Baltijas valstis, un sadarbība ir cieša: ir kopīga aizsardzības koledža, kopīgi robežas aizsardzības plāni un valstis koordinē savas pozīcijas pirms starptautiskām sanāksmēm, kur visas Baltijas valstis runā vienā vārdā, un to diktē kopīgas intereses. Tāpat arī pastāv cieša Baltijas un Zie-

meļvalstu sadarbība, kas arī ir spēcīga reģionāla grupa, kas aktīvi kopā atbalsta Ukrainu. Un tagad, kad arī Somija un Zviedrija ir NATO, valstis kopīgi koordinē savu darbību šajā organizācijā.

Par mākslīgā intelekta ietekmi ārlietu speciālisti sacīja, ka tas dod papildu iespējas darbam, bet īsti neietekmēs valstu attiecības. Taču viss, kas saistīts ar mūsdienu tehnoloģijām, ir Latvijas ekonomiskās intereses – lai nāk investīcijas visās jomās, kas saistītas ar šo jomu.

Kā jauniešu iespēja pārstāvēt savas intereses tika minēta Latvijas ANO jauniešu delegātu programma, kur katru gadu viens jauniešu no Latvijas pārstāv mūsu jauniešu viedokli šajā starptautiskajā organizācijā. Tāpat arī ĀM, gatavojot ikgadējo ziņojumu par tās darbības rezultātiem, tiekoti ar jauniešu pārstāvjiem un uzklausa viņu viedokli. Vēl esot iespēja darboties dažādās organizācijās, sākot ar skolas pašpārvaldi, un citās.

BD ārlietu speciālisti sacīja, ka būtiska ir plašsaziņas līdzekļu loma objektīvas informācijas atspoguļošanā, arī reģionālo mediju, un mediju darbs šajā ziņā ir tas ir labais ieguldījums, ko tie dod sabiedrības viedokļa veidošanā. ●

ŠONEDĒĻ DARBA DIENĀS

«Brīvās Daugavas»
žurnāliste
Inese Zone
pa telefonu uzklausa
jūsu jautājumus, ieteikumus
un novērojumus.

Zvaniet pa tālruni 24669519 no plkst. 9.00 līdz 17.00
(vai rakstiet uz e-pastu: inese@bdaugava.lv)!

ATBILDI SAŅEMSIET LAIKRAKSTĀ

KARSTĀIS TELEFONS